

بررسی اثرگذاری فناوری اطلاعات بر تعلیم و تربیت (فرصت‌ها و چالش‌ها)

یاسر سراجی نودژ^۱، نادر جشان^۲

۱) کارشناسی ارشد، زیست‌شناسی، دانشگاه آزاد جهرم، جهرم، ایران.

yasser.saraji@yahoo.com

۲) کارشناسی ارشد، فقه و مبانی حقوق، دانشگاه آزاد جیرفت، جیرفت، ایران.

naderjeshan@gmail.com

۱- مقدمه

در دنیای پرشتاب کنونی، بسیاری از روش‌های آموزشی سنتی ناکارآمد و کند هستند و قدرت کافی را برای انتقال مفاهیم دید به فراگیران ندارند. بنابراین، لازم است که از ابزارهایی که فن‌آوری‌های نوین در اختیار قرار می‌دهند، در این زمینه به نحو احسن استفاده گردد. از جمله این فن‌آوری‌ها، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات است که موب‌خدمات و پیشرفت‌هایی بسیار در عرصه آموزش و یادگیری شده است. بنابراین، می‌توان با بهره‌گیری از ابزارها و روش‌هایی که این فن‌آوری ایجاد کرده است، ضمن افزایش سرعت در یادگیری، شرایط یادگیری را برای استعدادها و سلیقه‌های گوناگون فراهم آورد (نوروزی، زندی و مدنی، ۲۰۰۸).

فناوری و آخرین دستاوردهای فناوری اطلاعات در حوزه‌های گوناگون زندگی آدمی از جمله تعلیم و تربیت تأثیر گسترده و چشمگیری گذاشته است (ضرغامی و همکاران، ۱۳۸۵). گسترش فناوری اطلاعات و استفاده از ابزارها و مفاهیم نوین، موجبات بل اطلاعات و دسترسی آسان و کم‌هزینه را برای فراگیران اعم از دانش‌آموزان، دانشجویان و معلمان به روش پیوسته فراهم می‌کنند و زمینه تبادل سریع اطلاعات و تعاملات فرهنگی را میسر می‌سازند. بی‌شک دانش‌آموزان زمانی از فرمت‌های آموزشی، اقتصادی و اجتماعی بهتر برخوردار خواهند شد که به رایانه و فناوری‌های اطلاعاتی دسترسی داشته باشند (جوکار و یاری پور، ۱۳۸۸). از سوی دیگر انقلاب فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث شکوفایی جنبش‌های آموزشی، اقتصادی و فرهنگی شده و دنیای تو در حال پدیدار شدن است (اسلامی، ۱۳۸۳). در هزاره جدید فناوری ارتباطات به سرعت جهان را در نوردیده، و پرپیاری از ابعاد زندگی بشر تأثیر گذاشته است. آموزش و پرورش تیز، که یکی از نیازها محسوب می‌شود از این تأثیر منشی نبوده است. در بسیاری از کشورهای دنیا گسترش فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است. با بررسی آمار و اطلاعات موجود در میزان ترش فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش کشورهای جهان در می‌یابیم که در بسیاری از کشورهای دنیا از جمله کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، برای تجهیز مدارس با امکانات گوناگونی همچون رایانه و اینترنت، برنامه‌های جامعی وجود دارد. با توجه به گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و تأثیر فزاینده آن بر زندگی انسان، آشنایی دانش‌آموزان و معلمان با این فناوری و نیز تسلط در استفاده از ابزارهای آن از ضروریات است. به همین منظور برخی از کشورهای دنیا ضمن این که امکانات لازم را در اختیار دانش‌آموزان و معلمان قرار می‌دهند به آموزش آنها نیز می‌پردازند و آنها را برای زندگی در دنیای الکترونیکی آماده می‌کنند (جلالی و همکاران، ۱۳۸۳).

تحول و تغییرات سریع دانش بشری در قرون اخیر باعث دغدغه‌های فکری بشر گردیده است. اکنون دیگر به خاطر بروز تغییرات شگرف در عرصه زندگی، دانشی که قبلاً آموخته شده، پس از مدتی اعتبار خود را از دست می‌دهد و در عرصه زندگی کاربردی ندارد. استفاده از یک سری اطلاعات کهنه ولو عمیق و تخصصی نمی‌تواند راه‌گشای انسان در قرون آینده باشد. (اسکات، ۱۳۹۳). بنابراین با چنین شرایطی که